

Levél az igazságügy-miniszterhez

A Magyar Kriminológiai Társaság tagjai ezúton sürgetik a büntető jogpolitika átfogó és egységes szellemben megvalósítandó reformját és az ennek megfelelő büntető igazságszolgáltatási rendszer kialakítását, a Büntető Törvénykönyv, a büntető eljárásról szóló törvény és a büntetés-végrehajtásra vonatkozó hatályos jogszabályok felülvizsgálatának megkezdését. Az átfogó büntetőpolitikai reform szükségességét a megváltozott politikai, társadalmi és gazdasági viszonyok, a demokratikus jogállamiságból és az emberi jogok elismeréséből adódó új alkotmányossági követelmények, egyidejűleg pedig a soha nem látott mértékben megnövekedett bűnözés társadalmi kezelésének gondoljait indokolják.

A büntetőpolitikai reform keretében különösen fontosnak tartjuk a szankciórendszer felülvizsgálatát a végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazási körének csökkentése, az alternatív büntetési formák szélesebb körű kifejlesztése érdekében. A munka jellegű büntetések végrehajtása során kialakult válságra tekintettel átértékelendő a felfüggesztett szabadságvesztés, a próbára bocsátás intézménye és az egyidejűleg elrendelhető pártfogó felügyelet.

A fejlett európai jogrendszerekhez való felzárkózás érdekében és a korszerű tudományos eredmények ismeretében elkerülhetetlennek tartjuk a kényszergyógyítás és a kényszergyógykezelés hatályos rendjének felülvizsgálatát.

A megváltozott társadalmi és gazdasági körülmények miatt, valamint a legkorszerűbb büntető felelősségi koncepciók érvényesítése érdekében reformra kell sort keríteni a fiatalokira vonatkozó büntető felelősségi és végrehajtási rendszerben.

A büntetés-végrehajtásra vonatkozó hatályos jogszabályokat — a végrehajthatóság reális esélyeire figyelemmel — közelíteni kell az európai jogrendszerekben uralkodó normákhoz. A büntetés-végrehajtási intézetekben továbbra is biztosítani kell a munkáltatást, a képzést, az általános

iskolai oktatást, a megfelelő szintű egészségügyi ellátást, a közművelődési tevékenységet és a sportolási lehetőségeket. Újra kell szabályozni az elítéltek jogait és kötelességeit. Lehetővé kell például tenni a fegyelmi döntések bírói felülvizsgálatát. El kell érni, hogy a börtönben végzett munka társadalombiztosítási szempontból szolgálati időnek számítsa. A társadalmi integráció egyre nehezebb objektív feltételeire tekintettel szakképzett szociális munkások segítségével kell biztosítani az utógondozás előkészítését.

A büntető felelősségi rendszer átfogó reformja során felülvizsgálandó a büntetés-végrehajtási bíró hatásköre, illetékesége, bővítendő a hivatásos pártfogók jogköre, átértékelendő helyzetük a büntető-eljárásban és büntetés-végrehajtásban, valamint szervezeti hovatartozásuk az igazságügyi kormányzaton belül. A különállás hangsúlyozása mellett sürgősen integrálni kell például a fiatal és felnőttkorú elítéltek ügyeivel foglalkozó hivatásos pártfogói rendszert.

A büntetőpolitika átfogó reformjával egy időben minden érintett állami, egyházi, önszolgáltató, társadalmi intézménnyel együttműködve törekedni kell annak a szociális, képzési, gyógyító infrastruktúrának a bővítésére, amely a volt elítéltek társadalmi integrációját szolgálja, számukra a legalapvetőbb életfeltételeket biztosítja.

Reformtörekvéseink közel sem teljes körű ismertetésével csak érzékeltetni akartuk, hogy olyan feladatok megoldását látjuk időszerűnek, amelyek hosszabb időt igényelnek, de megoldásuk megkezdése halaszthatatlan.

A megvalósítás során a Magyar Kriminológiai Társaság tagjai szakmai tapasztalataik, szaktudásuk rendelkezésre bocsátásával készek az együttműködésre.

A Magyar Kriminológiai Társaság
1991. december 5-én megtartott
tudományos ülésének résztvevői